

ÅF-Consult Oy
Bertel Jungin aukio 9
02600 Espoo

Selvityspyyntö ja lisäselvityspyyntö hyväksymishakemuksen varmennuksesta ja kuuleminen varoituksen antamisesta dnro 2028/731/2015

Asia

Varoitus todentajan toiminnasta hyväksymishakemuksen dnro 1984/712/2015 varmennuksesta

Asianosainen

ÅF-Consult Oy (y-tunnus 1800189-6)

Vireilletulo

31.8.2015

Selostus asiasta

Asian tausta

Energiavirasto on päätöksellään (dnro 87/715/2011) hyväksynyt ÅF-Consult Oy:n lain uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (1396/2010) (jäljempänä tuotantotukilaki) mukaiseksi todentajaksi. Energiavirasto on kiinnittänyt huomiota seuraavaan ÅF-Consult Oy:n (jäljempänä todentaja) tekemään tuotantotukilain mukaiseen todentajan varmennukseen.

Todentaja on varmentanut Långmossa Wind Park Ab:n Långmossa Wind Park –nimisen voimalaitoksen (jäljempänä voimalaitos) hyväksymishakemuksen tuotantotukilain 7 §:n mukaiset yleiset ja 9 §:n mukaiset erityiset edellytykset hyväksymishakemuksen dnro 1984/712/2015 (jäljempänä hyväksymishakemus) osalta. Todentaja on jättänyt varmennuksen 18.8.2015.

Energiavirasto on kiinnittänyt huomiota hyväksymishakemuksen tietojen perusteella todentajan toimintaan hyväksymishakemuksen sähköverkkoliitääntää koskevan tuotantotukilain 7 §:n mukaisen yleisen edellytyksen varmennuksessa. Energiavirasto on pyytänyt selvitystä ja kuullut todentajaa siitä, että onko todentaja olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut tuotantotukilaissa säädettyä velvollisuutta ja todentajan hyväksymishakemuksessa asetettua määräystä Energiaviraston ohjeistuksen ja määräysten noudattamisesta hyväksymishakemuksta varmentettaessa. Energiavirasto on tästä johtuen pyytänyt 3.9.2015 todentajalta selvitystä hyväksymishakemuksen varmennusta koskien.

Todentaja on pyytänyt 14.9.2015 lisäaikaa selvityksen toimittamiselle 30.9.2015 asti. Lisäaika selvityksen toimittamiselle myönnettiin pyynnön mukaisesti. Todentaja toimitti selvityksen 30.9.2015.

Todentajan 30.9.2015 toimittaman selvityksen perusteella Energiavirasto katsoi tarpeelliseksi pyytää todentajalta lisäselvitystä selvityksestä ilmenneistä seikoista. Energiavirasto on pyytänyt todentajalta lisäselvitystä 12.10.2015. Todentaja on pyytänyt lisäaikaa selvityksen toimittamiselle 26.10.2015 asti. Lisäaika lisäselvityksen toimittamiselle myönnettiin pyynnön mukaisesti. Todentaja toimitti lisäselvityksen 26.10.2015.

Energiaviraston 3.9.2015 selvityspyyntö ja kuuleminen varoituksen antamisesta

Energiavirasto on pyytänyt todentajalta 3.9.2015 päivätyssä selvityspyynnössä toimittamaan seuraavat selvitykset:

- Miksi todentaja ei ole noudattanut Energiaviraston todentajan hyväksymispäätöksessä dnro 87/715/2011 asetettua määräystä noudattaa toiminnassaan Energiaviraston antamia ohjeistuksia ja määräyksiä;
- Miksi todentaja ei ole noudattanut toiminnassaan Energiaviraston antamia ohjeita;
- Miksi ja millä perusteella todentaja on varmentanut tuotantotukilain 7 §:n mukaisen yleisen edellytyksen täyttyvän verkkoliitännän osalta;
- Kuvauksen menettelystä, jolla todentaja tarkastaa ja arvioi tuotantotukilain 7 §:n mukaisen verkkoliitännää koskevan yleisen edellytyksen täyttyvän.

Energiavirasto on samassa yhteydessä varannut todentajalle hallintolain (434/2003) (jäljempänä hallintolaki) 34 §:n mukaisesti tilaisuuden lausua mielipiteensä selvitetystä virheistä ja puutteista koskien todentajan hyväksymishakemuksen varmennusta sekä pyytänyt todentajaa antamaan selvityksensä sellaisista vaatimuksista tai selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Energiavirasto on myös samassa yhteydessä varannut todentajalle hallintolain 34 §:n mukaisesti ennen asian ratkaisemista tilaisuuden antaa lausuntonsa varoituksen antamisesta.

Todentaja on toimittanut Energiavirastolle selvityksen 30.9.2015. Todentaja on selvityksessään todennut, että tuotantotukihakemuksen varmennuksessa todentaja tarkastaa täyttääkö laitos tuotantotukiasetuksen uutuuskriteerit, sijaitseeko laitos Suomessa, onko sillä sähköliittymä Suomessa ja varmentaa arvion tukeen oikeutetusta sähkön tuotannosta. Edelleen todentaja on selvityksessään todennut, että Energiaviraston ohjeistuksen mukaan ennen hyväksymishakemuksen varmennusta tehtävällä laituskäynnillä varmennetaan sijainti, uutuus ja sähköliittymä. Asetuksessa mainittujen toiminnanharjoittajaa koskevien kriteerien tarkastus ei kuulu todentajalle.

Todentaja on selvityksessään todennut myös, että Långmossan tapauksessa laituskäynti on tehty 12.8.2015. Todentaja on edelleen selvityksessään todennut, että kyseisellä laituskäynnillä todettiin yksiköiden sijaintipaikan vastaavan kartalle merkityjä, tarkastettiin kaapelireitit ja suunnitellun sähköaseman sijainti. Hankinta-asiakirjojen avulla selvitettiin myllyjen uutuus, liittymäsopimuksen ja kapasiteettivaruksen avulla selvitettiin sähköliittymäsopimus. Tuotantolaskelman perustelut selvitettiin hakijan konsultin laskelmien avulla. Todentaja on selvityksessään to-

dennut, että hyväksymishakemukseen liittyvä sisäinen tarkastusmuistio sekä toiminnanharjoittajan toimittamien varmennuksessa käytettyjen asiakirjojen kopiot on toimitettu Energiavirastolle jo aiemmin.

Todentajan käsityksen mukaan uutuuskriteerin varmentaminen edellyttää riittävän aikaisessa vaiheessa tehtyä laitospaikan tarkastusta. Jätettäessä tarkastus voimalaitos- ja sähköasemarakennuksen valmistumisen jälkeen tehtäväksi ei voida luotettavasti todeta, että vanhoja rakenteita tai materiaaleja ei ole käytetty hyväksi laitoksen toteutuksessa. Todentajan mielestä on selvää, että investointipäätöksen tekemisen jälkeen kun laitokset on tilattu ja verkkoliittymäsopimus on tehty, Långmossan tapainen usean yksikön laitos liitetään verkkoon.

Todentaja on selvityksensä lopuksi todennut myös, että vastaavassa vaiheessa olleiden laitoshankkeiden hyväksymishakemuksia on aiemmin varmennettu hyväksyttävänä. Lisäksi todentaja on todennut, että lehdistössä esitettyä epäilyä toiminnanharjoittajan todentajan kohdistamaa painostusta ei todentajan kohdalla ole tapahtunut.

Energiaviraston 12.10.2015 lisäselvityspyyntö ja kuuleminen varoituksen antamisesta

Energiavirasto on katsonut todentajan 30.9.2015 toimittaman selvityksen perusteella, että todentaja on yhdistänyt tuotantotukilain 7 §:n verkkoliitääntää koskevan yleisen edellytyksen varmennuksen voimalaitosta koskevan tuotantotukilain 9 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisen uutuuskriteerin arviointiin ja sen varmentamiseen. Energiavirasto on katsonut, että todentajan 3.9.2015 toimittamasta todentajan selvityksestä johtuen, Energiaviraston on täytynyt pyytää todentajalta asiassa lisäselvitystä.

Energiavirasto on pyytänyt todentajaa 12.10.2015 päivätyssä lisäselvityspyynnössä toimittamaan seuraavat selvitykset:

- Miksi ja millä perusteella todentaja on arvioinut tuotantotukilain 7 §:n mukaisen verkkoliitääntää koskevan yleisen edellytyksen täyttymisen yksinomaan uutuuskriteerin perusteella riittäväksi; ja
- Miksi ja millä perusteella todentaja ei ole arvioinut varmennuksessaan tosiasiallisen verkkoliitännän olemassaoloa varmennuksen laitospäätöksen ajankohtana.

Energiavirasto on samassa yhteydessä varannut todentajalle hallintolain 34 §:n mukaisesti tilaisuuden lausua mielipiteensä selvitetystä virheistä ja puutteista koskien todentajan hyväksymishakemuksen varmennusta sekä pyytänyt todentajaa antamaan selvityksensä sellaisista vaatimuksista tai selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Energiavirasto on myös samassa yhteydessä varannut todentajalle hallintolain 34 §:n mukaisesti ennen asian ratkaisemista tilaisuuden antaa lausuntonsa varoituksen antamisesta.

Todentaja on toimittanut Energiavirastolle lisäselvityksen 26.10.2015. Kyseisen selvityksen mukaan todentaja on todennut verkkoliitännän olemassaolon tarkastamalla toiminnanharjoittajan ja verkkoyhtiön väliset sopimusasiakirjat. Todentaja on lisäselvityksessään todennut, että uutuuskriteeriin ei ole tässä asiassa viitattu saati

että uutuutta olisi käytetty yksinomaisena perusteluna. Todentaja on selvityksessään viitannut 30.9.2015 toimittamaan selvitykseen *"Hankinta-asiakirjojen avulla selvitettiin myllyjen uutuus, liittymäsopimuksen ja kapasiteettivarauksen avulla selvitettiin sähköliittymäsopimus. Tuotantolaskelman perustelut selvitettiin hakijan konsultin laskelmien avulla."*, jolla todentaja on tarkoittanut, että sähköliittymän olemassaolo on selvitetty edellä mainittujen liittymäasiakirjojen avulla.

Todentaja toteaa lisäselvityksessään myös, että sopimusasiakirjoista ilmenevien seikkojen lisäksi todentajalla on ollut tiedossa, että sähköasema on tilattu heinäkuussa 2015 eli ennen 12.8.2015 tehtyä laituskäyntiä. Todentaja on lisäselvityksen mukaan lähtenyt varmennuksessa siitä, että tehdyistä sopimuksista saadaan riittävä varmuus siitä, että laitos liitetään verkkoon. Todentaja on todennut, että tehty verkkoliittymäsopimus ja kapasiteettivaraus tarkoittavat, että verkosta on varattu tietty osuus sopimuksen tehneen toimijan käyttöön, jolloin liittymä on olemassa *de jure*.

Todentaja on edelleen lisäselvityksessään todennut, että todentaja on käyttänyt ohjeistuksessa viitattua harkintavaltaa ja on tässä tilanteessa varmistanut verkkoliittämisen olemassaolon.

Todentaja on lisäselvityksessään ollut edelleen sitä mieltä, että on liian myöhäistä uutuuskriteereiden täyttymisen varmentamiseksi tehdä ensimmäinen laituskäynti laitoksen käydessä.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö ja ohjeet

Laki uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (1396/2010)

Tuotantotukilain 7 §:n 1 momentin mukaan syöttötariffijärjestelmään voidaan hyväksyä tuulivoimala, joka sijaitsee Suomessa tai Suomen aluevesillä ja on liitetty sähköverkkoon siellä sekä jolla on toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset sähkön tuotannolle.

Tuotantotukilain 14 §:n 4 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä todentajan varmennus: 1) 7 §:ssä voimalaitoksen sijainnille ja verkkoliittämälle säädettyjen edellytysten täyttymisestä; 2) 9 § 2 ja 3 kohdassa voimalaitokselle säädettyjen edellytysten täyttymisestä; ja 3) voimalaitoksen vuosituotantoa koskevasta tarkennetusta arviosta.

Tuotantotukilain 39 §:n 2 momentin mukaan todentajan hyväksymispäätöksessä määritellään todentajan pätevyysalue sekä annetaan yleisten tai yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset todentajan toimintaa koskevat määräykset. Todentajan hyväksymispäätöksessä on määrätty, että todentajan tulee varmennustehtävää suorittaessaan noudattaa Energiaviraston ohjeistusta ja määräyksiä. Yleisten edellytysten varmennusta koskevat vaatimukset ilmenevät Energiaviraston todentajaohjeesta, ohje päästökaupan, tuotantotuen, kestävyyskriteerien ja alkuperätakuiden todentajille dnro 1904/002/2014 (jäljempänä todentajaohje), jota todentajan tulee noudattaa varmentamista suorittaessaan.

Tuotantotukilain 40 §:n 1 ja saman pykälän 2 momenttien mukaan todentaja antaa 14 ja 28 §:ssä tarkoitetut varmennukset. Todentajan tulee seurata toimialansa

säännösten ja standardien kehittymistä sekä toimia yhteistyössä toimialansa muiden todentajien kanssa siten kuin toimintatapojen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi on tarpeen.

Tuotantotukilain 41 §:n mukaan todentaja on tuotantotukilaissa tarkoitettuja hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa (434/2003) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Tuotantotukilain 42 §:n 2 momentin mukaan Energiavirasto voi peruuttaa todentajaksi hyväksymistä koskevan päätöksen, jos: 1) hakemuksessa tai sen liitteessä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet päätökseen liittyvään harkintaan; 2) todentaja ei enää täytä todentajaksi hyväksymisen edellytyksiä taikka todentaja on olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut tässä laissa säädettyä velvollisuutta tai rajoitusta taikka päätöksessä annettua määräystä eivätkä todentajalle annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

Mikäli Energiavirasto katsoo, että todentaja on toiminut hyväksymishakemuksen varmennuksessa olennaisesti virheellisellä tai puutteellisella tavalla tai rikkonut tuotantotukilaissa säädettyä velvollisuutta tai rajoitusta taikka päätöksessä annettua määräystä, voidaan tuotantotukilain 42 §:n mukaan antaa todentajalle varoitus.

Hallituksen esitys (152/2010)

Tuotantotukilain hallituksen esityksen HE 152/2010 (jäljempänä hallituksen esitys) 14 §:n perusteluiden mukaan syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskeva hakemus olisi 2 momentin nojalla tehtävä ennen voimalaitoksen kaupalliseen käyttöön ottamista. Edelleen hallituksen esityksen 14 §:n perusteluiden mukaan vaikka hakemus olisi tehtävä ennen voimalaitoksen kaupalliseen käyttöön ottamista, on koetoiminta mahdollista ennen hakemuksen tekemistä. Oikeus syöttötariffiin olisi 16 §:n nojalla seuraavasta tariffijaksosta, joka alkaa voimalaitoksen syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen tultua lainvoimaiseksi. Lisäksi hallituksen esityksen 14 §:n perusteluissa todetaan, että sähkön tuottajan kannalta on siksi tarkoituksenmukaisempaa ajoittaa hakemus ajankohtaan, jonka mukaan oikeus syöttötariffiin alkaa vasta, kun voimalaitos on kaupallisessa käytössä. Hakemuksen jättäminen liian aikaisessa vaiheessa saattaa johtaa siihen, että oikeus syöttötariffiin alkaa jo koetoimintavaiheessa, jolloin sähkön tuotannon määrä on kuitenkin vähäisempi.

Hallintolaki (434/2003)

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Päätös tuotantotukilain mukaisen todentajan hyväksymisestä dnro 87/715/2011

Energiaviraston 29.2.2012 päivätyssä päätöksessä dnro 87/715/2011 ÅF-Consult Oy:n hyväksymistä tuotantotukilain mukaiseksi todentajaksi on määrätty, että todentajan tulee varmennustehtäviä suorittaessaan noudattaa Energiaviraston ohjeistusta ja määräyksiä.

Energiaviraston todentajaohje, ohje päästökaupan, tuotantotuen, kestävyyskriteerien ja alkuperätakuiden todentajille dnro 1904/002/2014

Todentajaohjeen kohdan 5.3.1 mukaan todentaja tarkastaa ja varmentaa sähkön tuottajan toimeksiannosta, että verkkoliitântä täyttää tuotantotukilain 7 §:n vaatimukset eli laitos on liitetty sähköverkkoon Suomessa. Edelleen todentajaohjeen kohdan 5.3.1 mukaan todentaja varmentaa, että muutkin Energiaviraston edellyttämät verkkoliitântää koskevat tiedot on merkitty oikein hakemukseen. Todentajaohjeen kohdassa 5.3.1 edelleen todetaan, että mikäli laitos on hyväksymishakemuksen varmentamista suoritettaessa niin keskeneräinen, ettei verkkoliitännän olemassaoloa voida todentajan harkinnan mukaan luotettavasti varmentaa, tulee varmentaminen siirtää myöhempään ajankohtaan. Edelleen kyseisessä kohdassa todetaan, jos tuulivoimalan yksi turbiini on liitetty verkkoon, verkkoliitännän voidaan katsoa olevan olemassa.

Todentajaohjeen kohdassa 2.5 todetaan, että todentaja voi olla yhteydessä Energiavirastoon kaikissa päätösten ja viranomaisohjeiden tulkintaa edellyttävissä tilanteissa, jotta eri todentajien asiakkaiden kohtelu on tasapuolista.

Energiaviraston Ajankohtaista tuotantotukitodentamisesta –esitys ja 2.6.2015 toimitettu tiedote todentajille

Energiavirasto on ennen todentajaohjeen julkaisemista informoinut verkkoliitântää koskevan edellytyksen varmentamisesta Energiaviraston 11.9.2014 järjestämässä Todentajainfossa, Ajankohtaista tuotantotukitodentamisesta -esityksessä. Todentajainfossa esitetty esitys on toimitettu todentajalle Energiaviraston 3.9.2015 tekemän selvityspyynnön yhteydessä.

Energiavirasto on lähettänyt 2.6.2015 sähköpostitse tiedotteen todentajille liittyen kiintiöpäätöksen voimassaoloon ja hyväksymishakemuksen varmentamiseen. Kyseisen tiedotteen mukaan paikkaa kiintiössä ei voi keinotekoisesti säilyttää jättämällä hyväksymishakemus liian aikaisessa vaiheessa. Hyväksymishakemus katsotaan jätetyksi tuotantotukilain 14 §:ssä säädetyllä tavalla vasta kun todentajan varmennus on täydellinen. Edelleen kyseisessä tiedotteessa todetaan, että kyseinen linjaus saattaa aiheuttaa painetta sähkön tuottajilta todentajien suuntaan tehdä varmennus mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Tiedotteessa painotetaan, että on tärkeää, että lopulliset varmennukset jätetään edelleen vasta kun todentaja katsoo pystyvänsä luotettavasti arvioimaan kaikki varmennettavat tiedot. Kyseinen tiedote on toimitettu todentajalle Energiaviraston 3.9.2015 tekemän selvityspyynnön yhteydessä.

Perustelut

Todentaja on 18.8.2015 jättämässään varmennuksessa vahvistanut, että voimalaitos sijaitsee Suomessa tai Suomen aluevesillä (pl. Ahvenanmaan maakunta) ja on

liitetty siellä sähköverkkoon. Todentaja on tuotantotuen sähköisessä asiointijärjestelmässä (SATU), vastatessaan KYLLÄ hyväksymishakemuksen varmennuksessa esitettyyn kysymykseen siitä, että ilmoitetut tiedot ovat oikeita ja voimalaitos täyttää näiltä osin vaaditut edellytykset, vahvistanut, että ilmoitettu tieto/vastaus on totuudenmukainen ja voimalaitos täyttää tältä osin vaaditut edellytykset. Todentaja ei ole kirjannut virheitä tai edellytysten vastaisuuksia jättäessään varmennusta.

Hyväksymishakemuksessa ja hyväksymishakemuksen liitteenä toimitetussa hankesuunnitelmassa on ilmoitettu, että voimalaitoksen suunniteltu kaupallisen käyttöönoton ajankohta on 1.10.2016. Lisäksi hakemuksen liitteenä toimitetusta hankesuunnitelmasta käy ilmi, että []¹. Energiavirasto on pyytänyt 19.8.2015 lähettämällä sähköpostilla todentajaa toimittamaan hyväksymishakemuksen varmennukseen liittyvät varmennusraportin ja laitoskäyntiraportin, joihin kyseinen hyväksymishakemuksen varmennus perustuu.

Todentaja on toimittanut 19.8.2015 varmennuksessa käytetyn aineiston. Aineisto koostui seuraavista asiakirjoista: 1) OX2 Långmossa Wind Park, Tuotantotukitodennus, Hyväksymishakemuksen varmennus, päivätty 14.8.2015 (jäljempänä työraportti); 2) Aiesopimus tuulivoimapuiston verkkoon liittämiseksi (Grid connection agreement signed) allekirjoitettu []²; 3) Ilmoitus Långmossan tuulipuiston sähkön siirtokapasiteetin varaus ([]³) allekirjoitettu []⁴; 4) Långmossa 110 kV Single line diagram; 5) Tuulivoimaturbiinien toimitussopimus ([]⁵); ja 6) Etha Windin Långmossa Wind Power Park Wind Resource Assessment.

Työraportin kohdasta 2 ilmenee, että laitoskäynti on tehty 12.8.2015. Työraportissa on todettu, että laitoskäyntipäivänä rakennustöitä ei oltu aloitettu ja laitospaikoilla on tehty vain maaperätutkimuksia. Samassa yhteydessä työraportissa on todettu, että laitossyksiköt on tilattu. Edelleen työraportin kohdasta 3 ilmenee, että todentaja on arvioinut verkkoliitännää koskevan yleisen edellytyksen täyttyvän, koska on olemassa sopimus liittymästä. Työraportin kohtaan 3 on myös liitetty kuva kolmosyksikön paikasta ja kairausreiästä (työraportin kuva 2.). Lisäksi työraportin kohdasta 4 ilmenee, että laitokset kytketään uuteen mittariin uudella sähköasemalla.

Todentajan 19.8.2015 toimittamasta aiesopimuksesta tuulivoimapuiston verkkoon liittämiseksi kohdan []⁶. Edelleen kyseisen aiesopimuksen kohdan []⁷.

¹ Poistettu päätöksen julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena

² Poistettu päätöksen julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena

³ Poistettu päätöksen julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena

⁴ Poistettu päätöksen julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena

⁵ Poistettu päätöksen julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena

⁶ Poistettu päätöksen julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena

⁷ Poistettu päätöksen julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena

Energiavirasto toteaa, että todentajan vastuulla on osata arvioida milloin verkkoliitännää koskeva tuotantotukilain 7 §:n mukainen yleinen edellytys täyttyy kun otetaan huomioon varmennustehtävän hoitamista koskeva lainsäädäntö ja Energiaviraston todentajia koskevat ohjeistukset ja määräykset. Tällöin todentajan harkinnassa yleisten edellytysten täyttymistä arvioitaessa ratkaisevaa on, mahdollistaako verkkoliitännää tukeen oikeuttavan sähkön tuotannon heti kun oikeus syöttötariffiin alkaa tuotantotukilain mukaisesti, eikä se, että verkkoliitännää tullaan tekemään myöhempanä ajankohtana sen jälkeen kun laituskäynti on tehty, kuten todentaja on Energiavirastolle 30.9.2015 toimittamassaan selvityksessään vedonnut.

Energiavirasto toteaa edelleen, että verkkoliitännää koskevan yleisen edellytyksen täyttymistä koskeva arvio ei voi perustua yksinomaan olemassa olevaan verkkoliitännän mahdollistavaan aiesopimukseen, kun aiesopimuksesta ilmenevien sopimusehtojen mukaan []⁸. Energiavirasto toteaa, että tuotantotukilain 7 §:n mukaisen yleisen edellytyksen voidaan katsoa täyttyvän mikäli verkkoliitännän mahdollistavien rakennustöiden, kuten sähköaseman rakentaminen, on aloitettu ja verkkoliitännän osalta on tehty varsinainen verkkoliitännäsopimus. Kyseisestä varsinaisesta verkkoon liitännäsopimuksesta tulee tällöin ilmetä tosiasiallinen tai suunniteltu verkkoon liittämispäivämäärä. Energiavirasto toteaa tältä osin, että Energiavirastolle toimitetusta aiesopimuksesta ei ilmene tosiasiallista verkkoon liittämispäivämäärää.

Energiavirasto toteaa myös todentajan näkemyksestä poiketen, että tuotantotukilain 7 §:n mukaisen yleisen edellytyksen verkkoliitännän osalta ei voida katsoa täyttyvän kun sähköasemaa ei ole rakennettu hyväksymishakemusta jätettäessä tai hyväksymishakemusta koskevaan hyväksymispäätöksen antamisajankohtaan mennessä, mahdollistaen tukeen oikeuttavan sähkön tuotannon heti kun oikeus syöttötariffiin alkaa tuotantotukilain mukaisesti ja varsinaista verkkoon liitännäsopimusta sähkön tuottajan ja verkonhaltijan välillä ei ole tehty. Energiavirasto toteaa tältä osin myös todentajan näkemyksestä liittyvän olemassaoloon *de jure* poiketen, että suunnitellun sähköaseman sijainnin ja verkkoliitännän mahdollistavaan aiesopimuksen tarkastamisen perusteella ei voida katsoa tuotantotukilain 7 §:n mukaisen yleisen edellytyksen täyttyvän, vaan asiassa tulee tällöin ottaa huomioon edellä mainittu verkkoliitännän tukeen oikeuttavan sähkön tuotannon mahdollistaminen siitä huolimatta, että verkosta on aiesopimuksen perusteella varattu tietty osuus aiesopimuksen tehneen toimijan käyttöön.

Energiavirasto toteaa, että todentajan väite 30.9.2015 toimittamassaan selvityksessä liittyen vastaavassa vaiheessa olleiden laitoshankkeiden hyväksymishakemuksia on aiemmin varmennettu hyväksyttävänä, on perusteeton. Energiaviraston syöttötariffijärjestelmään hyväksymät voimalaitokset on otettu kaupalliseen käyttöön hyväksymishakemusten mukaisesti suunnitellun kaupallisen käyttöönoton ajankohtana. Energiavirasto toteaa tältä osin, että mikäli syöttötariffijärjestelmää koskeva hakemus olisi jätetty liian aikaisessa vaiheessa, ei kaupallinen käyttöönotto ja tukeen oikeuttavan sähkön tuotanto olisi ollut mahdollista hakemuksessa ilmoitetusta ajankohdasta alkaen. Energiavirasto toteaa, että tehdyt syöttötariffijärjestelmää koskevat hyväksymispäätökset ovat linjassa tuotantotukilain säädos- ten ja hallituksen esityksen 14 §:n perusteluiden kanssa.

⁸ Poistettu päätöksen julkisesta versiosta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisena liikesalaisuutena

Energiavirasto toteaa, että todentajan olisi pitänyt huomioida kyseisen tuotantotukilain 7 §:ssä säädetyn verkkoliitintää koskevan yleisen edellytyksen täyttymättä jääminen varmennustehtävää suorittaessaan, mikäli todentaja olisi varmennusta suorittaessaan noudattanut Energiaviraston antamia ohjeita. Edelleen Energiavirasto katsoo, että todentajan olisi pitänyt huomioida tuotantotukilain 7 §:ssä säädetyn verkkoliitintää koskevan yleisen edellytyksen täyttymättä jääminen, koska todentajan toimittamassa työraportissa on todettu, että laitospäivänä rakennustöitä ei oltu aloitettu, laitospaikoilla on tehty vain maaperätutkimuksia ja sähkön tuottajan ja verkonhaltijan välillä tehty verkkoliitintää koskeva sopimus ei ollut varsinainen verkkoliitintää koskeva sopimus vaan aiesopimus. Energiavirasto toteaa tältä osin, että mikäli verkkoliitintää koskevassa asiassa on ollut tulkintaa edellyttävä tilanne, olisi todentajan pitänyt olla yhteydessä Energiavirastoon todentajaohjeen kohdan 2.5 mukaisesti.

Todentaja on Energiavirastolle 26.10.2015 toimittamassaan lisäselvityksessään vedonnut todentajan ohjeistuksessa viitattuun harkintavaltaan. Energiavirasto toteaa, että todentajilla on varmennustehtäviä suorittaessaan harkintavalta, kuten todentaja on vedonnut asiassa Energiavirastolle 26.10.2015 toimittamassaan lisäselvityksessä. Energiavirasto toteaa kuitenkin tältä osin, että harkintavallan käytön tulee olla varmennustehtävän hoitamista koskevan lainsäädännön ja Energiaviraston todentajia koskevien ohjeistuksien ja määräyksien mukaista. Tällöin todentajan harkinnassa yleisten edellytysten täyttymistä arvioitaessa ratkaisevaa on, mahdollistaako verkkoliitintä tukeen oikeuttavan sähkön tuotannon heti kun oikeus syöttötariffiin alkaisi tuotantotukilain mukaisesti. Energiavirasto toteaa, että todentaja olisi voinut myös vastata EI hyväksymishakemuksen varmennuksessa esitettyyn kysymykseen siitä, ovatko ilmoitetut tiedot oikeita ja täyttääkö voimalaitos näiltä osin vaaditut edellytykset kun otetaan huomioon verkkoliitintää koskevat edellä esitetyt epäselvyydet. Todentaja on edellä esitetyistä epäselvyyksistä huolimatta varmentanut todentajalle toimitetuista tiedoista ja asiakirjoista sekä edellä esitetyistä seikoista huolimatta hyväksymishakemuksessa varmennettavat tiedot asianmukaisiksi ja oikeiksi.

Energiavirasto katsoo myös hallituksen esityksen 14 §:ää koskevien perusteluiden perusteella, että syöttötariffijärjestelmän hyväksymishakemusta ja hakemuksen perusteella tehtävää hyväksymispäätöstä ei tule tehdä sellaisen voimalaitoksen osalta, jonka suunniteltu kaupallinen käyttöönotto tai koekäyttö ei suunnitellusti tulisi alkamaan oikeuden syöttötariffiin alkaessa tuotantotukilain 16 §:n mukaisesti. Energiavirasto toteaa, että todentajan olisi pitänyt huomioida varmennustehtävää suorittaessaan, että suunniteltu kaupallinen käyttöönotto tai koekäyttö ei tulisi suunnitellusti alkamaan oikeuden syöttötariffiin alkaessa tuotantotukilain 16 §:n mukaisesti ja ilmoittaa tästä sekä sähkön tuottajalle että Energiavirastolle. Energiavirasto toteaa myös tältä osin, että mikäli asiassa on ollut tulkintaa edellyttävä tilanne, olisi todentajan pitänyt olla yhteydessä Energiavirastoon todentajaohjeen kohdan 2.5 mukaisesti. Energiavirasto toteaa edelleen, että todentajan velvollisuutena on hallintolain 31 §:n ja todentajaohjeen kohdan 2.5 mukaisesti selvittää, voiko voimalaitoksen suunniteltu kaupallinen käyttöönotto ja tuotantotukilain 7 §:n mukaisen yleisen edellytyksen täytyminen verkkoliitintään osalta olla varmennettavissa asianmukaiseksi ja oikeaksi.

Energiavirasto toteaa, että todentajaohjeen kohdan 2.5 mukaisesti todentajan tulisi olla yhteydessä Energiavirastoon kyseisessä tulkintaa edellyttävässä tilanteessa, jotta eri todentajien asiakkaiden kohtelu on tasapuolista. Energiavirasto toteaa

edelleen, että Energiavirasto 2.6.2015 toimittaman tiedotteen tarkoituksena on ollut myös nimenomaisesti turvata sähkön tuottajien tasapuolinen kohtelu. Energiavirasto katsoo, että todentaja toiminnallaan on vaarantanut sähkön tuottajien tasapuolisen kohtelun.

Todentajan tehtävänä on varmentaessaan voimalaitoksia ja sähkön tuottajan ilmoittamia tietoja huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä noudattaen todentajaa koskevaa lainsäädäntöä sekä Energiaviraston ohjeita. Todentajan tehtävä on hankkimansa tiedon ja selvitysten pohjalta varmentaa hakemuksessa olevien tietojen oikeellisuus. Todentaja on antanut tuotantotukilain 40 §:n 1 momentin mukaisesti lain 14 §:ssä määritellyn varmennuksen. Energiavirasto katsoo edellä esitettyjen seikkojen perusteella, että todentaja ei ole huolehtinut asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä varmentaessaan kyseisen hyväksymishakemuksen tiedot oikeiksi ja asianmukaisiksi verkkoliitääntää koskevan tuotantotukilain 7 §:n mukaista yleistä edellytystä koskien.

Energiavirasto katsoo edellä esitettyjen seikkojen perusteella myös, että todentaja ei ole noudattanut varmennustehtävää suorittaessaan todentajaa koskevaa lainsäädäntöä sekä Energiaviraston ohjeistusta. Energiavirasto katsoo lisäksi, että todentaja on ylittänyt harkintavaltansa ollessaan tulkintaa edellyttävässä tilanteessa olematta yhteydessä Energiavirastoon Energiaviraston todentajaohjeen kohdan 2.5 mukaisesti. Energiavirasto toteaa tältä osin, ettei todentaja harkintavaltansa käyttäessään saa poiketa varmennustehtävää suorittaessaan todentajaa koskevasta lainsäädännöstä ja Energiaviraston ohjeistuksesta.

Energiavirasto katsoo, että todentajan tekemä hyväksymishakemuksen varmennus on menettelyltään virheellinen verkkoliitääntää koskevan tuotantotukilain 7 §:n mukaista yleistä edellytystä koskien, koska verkkoliitääntää ei ole tosiasiallisesti tehty varmennusajankohtana eikä kaupallinen käyttöönotto ja tukeen oikeuttavan sähkön tuotanto olisi ollut mahdollista hakemuksessa ilmoitetusta ajankohdasta alkaen. Energiavirasto toteaa tältä osin, että todentajan olisi pitänyt vastata EI hyväksymishakemuksen varmennuksessa esitettyyn kysymykseen siitä, että ilmoitetut tiedot ovat oikeita ja voimalaitos täyttää näiltä osin vaaditut edellytykset. Energiavirasto toteaa, että todentaja on toiminnallaan vaarantanut sähkön tuottajien tasapuolisen kohtelun varmentaessaan verkkoliitääntää koskevan tuotantotukilain 7 §:n mukaisen yleisen edellytyksen oikeaksi ja asianmukaiseksi.

Energiavirasto katsoo ottaen huomioon todentajan virheen kokonaisuutena, että todentaja on olennaisesti rikkonut tuotantotukilain 40 §:ssä määritetyn todentajan tehtävän hoitamisen varmentaessaan hyväksymishakemuksen täyttävän tuotantotukilain 7 §:n mukaisen verkkoliitääntää koskevan yleisen edellytyksen oikeaksi ja asianmukaiseksi sekä rikkonut todentajan hyväksymispäätöksessä annettua määräystä Energiaviraston ohjeistuksen noudattamisesta. Energiavirasto katsoo, että todentajalle tulee antaa kyseisestä varmennusta koskevasta ja todentajan hyväksymispäätöksessä annetun määräyksen rikkomisista johtuen tuotantotukilain 42 §:n 2 momentin mukainen varoitus.

Ratkaisu

Energiavirasto antaa ÅF-Consult Oy:lle tuotantotukilain 42 §:n 2 momentin mukaisen varoituksen todentajan tehtävän olennaisesta rikkomisesta ja todentajan hyväksymispäätöksessä annetun määräyksen rikkomisesta.

Sovelletut säännökset

Laki uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (1396/2010) 7 §, 14 §, 39 §, 40 §, 41 §, 42 § ja 46 §

Hallintolaki (434/2003) 31 § ja 34 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus liitteenä.

Ylijohtaja

Simo Nurmi

Lakimies

Anne Kaartinen

Liitteet

Valitusosoitus

Jakelu

ÅF-Consult Oy

Tiedoksi

Långmossa Windpark Ab
FINAS

Maksutta

Valitusosoitus

Muutoksenhakuoikeus

Energiaviraston antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituskelpoisella päätöksellä tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on Helsingin hallinto-oikeus.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Helsingin hallinto-oikeudelle osoitetussa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- muutoksenhaun kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Energiavirastolle tai hallinto-oikeudelle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeuteen, jonka osoite on:

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksi: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.